

החלטות, יתכן שהם שונים ויש צורך לשים לב לכל המדדים התזונתיים הנוספים והנסיון המשקי, על מנת להתקרב לפתרון המקצועי כללי הטוב ביותר האפשרי.

תזכורת והמלצה

לקראת עונת ההמלטות אשר ממשמשת ובאה במרבית המשקים עם חלוף הקיץ, מומלץ לבחון אפשרות ממשק שבו יופרדו הפרות אחרי ההמלטה לקבוצה נפרדת לתקופה של 4-6 שבועות. תערך ביקורת פרטנית יום-יומית לכל פרה בתקופה זו על מנת להשפיע על יתרת התחלובה ותינתן תוספת מזון מעל לבליל המקובל במשק.

עיקר המחסור של הפרות בראשית התחלובה הוא בחלבון ולא באנרגיה. תרכיז משקי שיכיל שחת אספסת: גלוטן:סויה ביחס של 20:30:50 בחומר היבש, אשר יינתן כתוספת לממליטות בכמות של 1.0-1.5 ק"ג לראש, יתרום כ-400 גרם חלבון ביחס נאות של חלבון שרידי, פריק ואספסת המעודדת ייצור חלבון מיקרוביאלי, עשוי לתרום רבות לעקום התחלובה השנתי, לבריאות ולפוריות הפרות.

בחירה משקית שרירותית של אחת מהמטריצות הנ"ל יש לה כצפוי השפעה מיידית על הרכב המנה ומחירה.

בולט מאד הערך הנמוך של הסויה במטריצת קורנל. הדבר נובע מחישוב הנעכלות המדומה של חלק ניכר מחלבון הסויה ודומה לערך האנרגטי המקובל בטבלאות בבריטניה.

גורמים חשובים ביותר לא נלקחו בחשבון. כמו:

○ תירס שבור ערכו לפרות חלב נמוך מתירס טחון ומקבל ערך של כ-1.85 מק"ל NEL בלבד.

○ סורגום מטופל בקיטור, מוערך על ידי הקבוצה מקורנל בערך של 2.06 שזה הפרש של כ-12% לעומת סורגום יבש.

אין ביכולתי לפסוק הלכות מוסכמות ומקובלות על כולם. תפקיד זה נשאר לוועדת ההזנה וכל מי שמוכן לתרום לדיון. יתכן, שאפילו אחרי דיון ארוך ומנומק לא נגיע להסכמות, אבל לפחות נגיע להבנות על "הזכות" לדעות שונות ואולי להבנה של מקור חילוקי הדעות. מה שחשוב לזכור ולדעת, שערכי האנרגיה המשמשים אותנו לקבלת

הרגליהן של פרות מצטיינות בייצור

מתוך הורד'ז דיירימן 25.2.93, תירגום מתומצת ע"י מ. מלען

כזה; הן היו בראשית תחלובתן והניבו בין 22 ל-45 ק"ג חלב ליום. 12 הפרות נמצאו תחת בקרה רצופה במשך 10 ימים. הנה התוצאות ומשמעותן.

הרגל 1: הן אוכלות יותר

אפשר לומר בטחה, שההרגל הראשון של פרות יעילות הוא, שהן אוכלות יותר בכל יום. שש פרות השיא אכלו 25 ק"ג ח"י/ליום, בעוד שש פרות התחתית אכלו רק 19 ק"ג ח"י/ליום, הווה אומר 6 ק"ג ח"י פחות.

מוסכם על החוקרים של מיישיגן, ביחד עם תזונאים רבים בענף, שכמות המזון שפרה

לפני כששה חודשים הופיע מאמר בחוברת הורד'ז דיירימן שדן בסוגיה זו, בעקבות ספר רב-מכר בעניין הרגליהם של אנשים יעילים ומצליחים. מאחר שהצלחה עשויה להביא אושר ועושר בטווח הרחוק לאדם המצליח, הניחו שפרה יעילה ומצליחה בודאי עשויה לתרום לבעלה אושר ועושר בהניבה הרבה חלב. אי-לזאת החליטו מחברי המאמר לבחון את אופן אכילתן של הפרות המצליחות כדי לעמוד על ההבדלים ביניהן בהקשר זה. לצורך זה לקחו 12 פרות הולשטיין מן העדר של אוניברסיטת מיישיגן, ארה"ב. פרות אלה שוכנו בעמדות קשירה רגילות (מישהו מאתנו עדיין זוכר דבר

המוחזקות בעמדות קשירה. יתכן, שפרות המשוכנות בקבוצות וחופשיות בחצר תפתחנה הרגלי אכילה שונים. מכל מקום, אפשר ללמוד הרבה על ידי הסתכלות ממושכת בפרות גבוהות תנובה. יש לעקוב אחריהן, איך הן אוכלות וכמה? האם הן מבררות רכיבים כל שהם מתוך מנתן, כמו כאלה שהן לא אוהבות? האם הן מספיק מעלות גירה? בערך שליש מכל הפרות אמור להעלות גירה בכל זמן שהוא. נשאלת השאלה, איך ניתן לשנות דרכי הממשק על מנת לאפשר לכל הפרות להיות פרות שיא?

אם יודעים את שבעת ההורגלים של הפרות היעילות ביותר, יתכן שאפשר למצוא את הכיוון הנכון.

שפרות גבוהות תנובה אינן משקיעות כל כך הרבה יותר זמן באכילה ובהעלאת גירה. אולם, הן אוכלות יותר ויותר מהר וגם מעלות גירה יותר – כ-30% יותר מזון מנמוכות התנובה.

נראה בעליל, שפרות יעילות מאד דומות לבני אדם יעילים ומצליחים. כאשר פרות כאלה אוכלות או מעלות גירה, הן עושות זאת תוך התמסרות מוחלטת לפעולות אלה. הן לא מתפתות ולא מסתכלות ימינה או שמאלה וברגעים אלה יקשה להזיזן כדי שיניחו מאכילתן ויעשו דבר אחר במקום זה. כך הן **מסוגלות להשלים עבודה גדולה תוך זמן קצר**.

עורכי התצפית מדגישים, שאינם יודעים אם כל הפרות בכל העדרים מתנהגות לפי המתואר לעיל. המידע שלהם המובא כאן בא מפרות

בדיקת המספוא ברפת, במרכז המזון ובשדה

חומר יבש, חלבון, אנרגיה, ADF, NDF, מינרלים, אפר ועוד...

במעבדה הניידת של

נירה מדעים

וייעוץ ע"י תזונאי ורפתן עתיר ניסיון

מברכת את קהל הלקוחות

בשנה טובה ומבורכת

ומבטיחים לשנה הבאה את איכות המזון בזמן הנכון

טל. 03-9331324

פקס. 03-9331554

02-424477

נירה מדעים בע"מ

מושב נחלים 49950

ארי לנדא: 03-9332616 'צחק הרטמן: 08-261556 יהודה שקל: 02-424477

